

Vaasan hallinto-oikeus

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Viite: Vastinepyyntönne 1.9.2023 asiassa muutoksenhaunainen päätös Itä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue 17.3.2023, Nro 18/2023 (Sonkajärven keskivedenkorkeuden nostaminen rakentamalla pohjapato sen lasku-uomaan ja käyttöoikeus, Sonkajärvi. Hakijana Sonkajärven kunta) diaarinumero 493/2023.

Selityksen on laatinut yhteistyössä hakijan kanssa dipl.ins Hannu Alatalo Maveplan Oy:stä.

Vastineet:

Jari Huttunen ja asiakumppaneiden valitus

Hakija toistaa myös muistutusten vastineissa esitetyt perustelut ja selitykset.

Selityksessä vastataan valittajan väitteisiin/vaatimuksiin/käsityksiin samassa järjestyksessä kuin ne ovat valituksessa. Väliotsikoissa on kerrottu valituksen sivunumero, jonka sisältöä selitys koskee.

Koska valituksen sivulla 6 ensimmäisessä kappaleessa ilmenee valittajan virheellinen kokonaiskäsitys, joka vie pohjan pois koko valitukselta ja kertoo, ettei valittajalla ole kokonaisnäkemystä koko vedennostohankkeesta, käsitellään sitä ensimmäisenä:

Valittaja väittää virheellisesti "Hakija tunnistaa ja tunnustaa, että tulvaraja ylittyy jo nyt kahdella kuukaudella." **Hakija on selkeästi asiakirjoissa kertonut, että tuleva keskivedenkorkeus ylittyy jo nyt lähes kahdella kuukaudella. Valittaja on sekoittanut tulvarajan ja keskivedenkorkeuden, joilla ei ole mitään tekemistä toistensa kanssa.** Tulvaraja ymmärretään yleensä tulvavedenkorkeudeksi, jolla alkaa syntyä vahinkoja ja se raja on huomattavasti korkeammalla kuin keskivedenkorkeus.

Valittaja väittää virheellisesti "Päätöksessä mainitaan, että "Pohjapadon rakentamisen jälkeen Sonkajärven vedenkorkeus on 35 % ajasta yli tulevan keskiveden N2000 +97,71m eli 128 vuorokautta vuodessa." Tulvarajan ylittävä aika kasvaa siis 75 päivää eli 141 %. Väite on virheellinen, joka vie pohjan pois koko valitukselta ja kertoo, ettei valittajalla ole mitään kokonaisnäkemystä koko vedennostohankkeesta. Päätöksen lause tarkoittaa, että Sonkajärven vedenkorkeus on 128 vuorokautta vuodessa eli 35 % ajasta tulevan keskivedenkorkeuden yläpuolella. Ei siinä mitään tulvarajoista puhuta.

Selitys valituksen sivun 1 valitusteksteihin

Hakija vastustaa valittajan päätöksen kumoamisvaatimusta, koska sen perusteena oleva väite "Päätös on tehty virheellisin tiedoin ja lainvastaisesti" ei pidä paikkaansa, mikä jäljempänä perustellaan.

Valittaja viittaa vuonna 2011 tehtyyn kyselyyn Sonkajärven vedenkorkeuden nostosta väittäen virheellisesti, ettei hankkeella ollut laajaa kannatusta. Vaikka kyseessä oli "neuvoa antava" kysely, selkeä enemmistö kannatti vedennostoa. Vastaamatta jättäneitä ei tietenkään huomioida

päätöksenteossa, koska heidän mielipiteestään ei ole tietoa. Myönteisen vastauksen antaneista suurin osa kannatti huomattavaa vedennostoa, sillä suurin osa vastanneista piti 30-50 cm nostoa sopivana. 17 % vastanneista oli sitä mieltä, että vedenpintaa voitaisiin nostaa enemmänkin, 50–100 cm, jopa 200 cm. 9 %:n mielestä 20–30 cm nosto olisi sopiva.

Valittaja väittää virheellisesti, että Sonkajärven kunnan tekninen lautakunta on 29.8.2018 tehnyt päätöksen vuoden 2011 selvitykseen pohjautuen. Todellisuudessa lautakunnalle oli tullut aloite 6.11.2017 Sonkajärven vedenpinnan korottamisesta. Pöytäkirjaotteessa kerrottiin hankkeen taustaksi vuoden 2011 ELY-keskuksen laatimista alustavista selvityksistä, valittajan esittämä taulukko ei ole päätöksen liitteenä.

Selitys valituksen sivun 2 valitusteksteihin

Valituksessa väitetään virheellisesti, että:

Pohjapadon vaikutus keskivedenkorkeuteen on määritelty päätöksessä seuraavanlaisiksi

Virtaamat	Nyk vedenkorkeus	Tuleva vedenkorkeus	Korotus
Ylivirtaama HQ	N ₆₀ +99,02	N ₆₀ +99,06	+ 4cm
Keskiylivirtaama MHQ	N ₆₀ +98,37	N ₆₀ +98,42	+ 5cm
Keskivirtaama MQ	N ₆₀ +97,08	N ₆₀ +97,12	+ 4cm
Alivirtaama NQ	N ₆₀ +96,65	N ₆₀ +96,86	+ 21cm

Pöytäkirjassa tuollaista päätösmainintaa ei ole. Ilmeisesti taulukko on ote ELY-keskuksen alustavista esiselvityksistä, joissa on selvitetty pohjapadon rakentamismahdollisuuksia. Missään tapauksessa kyseessä ei ole mikään suunnitelma, koska varsinainen pohjapatosuunnittelu käynnistyi Ma-veplan Oy:n toimesta vasta vuodenvaihteessa 2020-2021.

Kuten valittaja toteaa Sonkajärven kunnan tekninen lautakunta on 29.8.2018 tehnyt päätöksen vuoden 2011 selvitykseen pohjautuen ja päättänyt, "että Sonkajärven kunta yhteistyössä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa laatii hankesuunnitelman Sonkajärven vedenpinnan korottamisesta ja selvittää vesioikeudellisen käsittelyn ja valtion osallistumisen hankkeen rahoitukseen." Näin juuri Sonkajärven kunta on toiminutkin. Suunnittelu käynnistyi vuodenvaihteessa 2020-2021 ja lähtökoh- tana oli vuoden 2011 kyselyn tulos, jossa vedenkorkeutta nostetaan mahdollisimman paljon kuitenkin siten että, hyödyt ovat merkittäviä ja etteivät haitat ole haitallisen suuret.

Edelleen valittaja virheellisesti väittää kunnan tehneen päätöksen vedenkorkeuden noston mää- rästä teknisessä lautakunnassa, kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa valittajan esittämän taulukon vedenkorkeuksien pohjalta. Näinhän ei ole tapahtunut, koska keskivedenkorkeuden nou- sun suuruus 0,3 metriin tarkentui suunnittelun aikana vuonna 2021 ja on ollut kunnan päättäjien tiedossa ennen hakemuksen aluehallintovirastoon lähettämistä.

Väite "Näin isoa poikkeamaa kunnan päätöksenteon lähtökohdissa ja myöhemmin toteutuneessa Avin päätöksessä keskivedennostosta ei voida pitää hyvän hallintotavan mukaisena, eikä lainmu- kaisena.", on väärä, koska päätöksenteon lähtökohdina ei ole ollut valittajan väittämiä vääriä veden- korkeuksia vaan kaikki kunnan päätökset ja aluehallintoviraston päätös ovat syntyneet oikean tie- don pohjalta ja lainmukaisesti.

Koska Sonkajärven kunnalla on sopimus yli 88 % pysyvästi veden alle jäävään alueeseen, vesilain mukaiset luvanmyöntämisen edellytykset täyttyvät selkeästi. Vettyvien alueiden hallinnalla ei ole vesilain kannalta merkitystä.

Rannanomistajat eivät todellisuudessa ole sananmukaisesti rannanomistajia, vaikka osa luulee niin, koska 1,5 m lasketun järven rantaa kiertää järven laskussa syntynyt vesijättökaistale, joka on pääosin osakaskuntien omistuksessa vesijättöä lunastaneita kiinteistöjä lukuun ottamatta.

Vuoden 2011 kyselyssä ollut kappale

"Järven vakiintuneen vedenpinnankorkeuden muuttaminen vaatii aina vesioikeudellisen luvan. Tärkein edellytys on, että kaikkien rannanomistajien keskuudessa vallitsee yhteisymmärrys tulevasta vedenpinnan tasosta. Järven alivedenpinnan nosto on mitoitettava siten, ettei korvattavia haittoja aiheudu kenelläkään ja nosto on riittävä järven tilan parantamiseksi."

on epärealistinen ensimmäistä lausetta lukuun ottamatta. Toinen lause on tavoite, jota ei juuri koskaan saavuteta ja sen takia Suomessa pohjapatohankkeiden vedennostomäärä on usein hankkeiden vastustajien vaatimuksesta huono kompromissi, johon suurin osa on tyytymättömiä eivätkä kunnostuksen kaikki tavoitteet toteudu. Kolmas lause on myös tavoite, mutta joka voi käytännössä toteutua vain siinä tapauksessa, että kaikki rannanomistajat antavat korvauksetta pysyvän käyttöoikeuden veden ja pohjapadon alle jääviin alueisiin eikä myöskään vettymisestä vaadita korvauksia. Järven alivedenpinnan nosto nostaa käytännössä aina keskivedenkorkeutta, jolloin maata jää pysyvästi veden alle ja siitä syntyy lähtökohtaisesti korvattavaa vahinkoa. Lisäksi syntyy myös korvattavaa vettymisvahinkoa.

Selitys valituksen sivun 3 valitusteksteihin

Koska suunnittelu-aika oli pahinta korona-aikaa, yleisötilaisuuksien järjestäminen oli kiellettyä. 12.5.2021 oli Miilu-paikallislehdessä juttu hankkeesta. Sonkajärven kolmen osakaskunnan yleisissä kokouksissa keväällä 2021 kunnaninsinööri Jari Sihvonen esitteli pohjapatohanketta ja kokouksissa päätettiin myöntää pysyvä käyttöoikeus pysyvästi veden ja pohjapadon alle jääviin alueisiin. Pääosa Sonkajärven rannanomistajista on osakaskuntien jäseniä, joten heillä on ollut mahdollisuus saada hankkeesta tietoa suunnittelun ollessa vireillä. Osakaskuntien kokouskutsut olivat sanomalehdessä ja kutsussa oli maininta pohjapatohankkeen käsittelystä, joten suurimmalla osalla rannanomistajista on ollut mahdollisuus halutessaan saada tietoa hankkeesta.

Koska hankkeen vaikutusalueen kiinteistöjä on paljon ja niiden ympäri maata asuvia omistajia yli 300, on selvää, etteivät kaikki ole saaneet tietoa hankkeesta etukäteen mistään kautta. Mikään laki ei velvoita hakijaa etsimään heitä suunnitteluvaiheessa, vaan ainoastaan listaamaan heidät aluehallintoviraston kuulutusta varten. Aluehallintovirasto on kuuluttanut hankkeesta niille, joiden kiinteistöjen omistaja- ja osoitetiedot ovat olleet ajan tasalla maanmittauslaitoksen tietojärjestelmässä niiden hakuhetkellä.

Eri intressitahot ovat olleet mukana suunnittelussa, koska Sonkajärven kolme osakaskuntaa olivat mukana. Ne edustavat vesialueen omistajia, suurinta osaa rannan omistajista ja suurinta osaa (noin 88 %) pysyvästi veden ja pohjapadon alle jäävästä alueesta.

Valittajan väite "Kunta on esittänyt hakemisvaiheessa asian "alimpien vedenkorkeuksien nostamisena" niin omassa hallinnossaan kuin osakaskuntien kokouksissa, tuomatta esille mitenkään nostamisen aiheuttamia haittoja." on väärä. Kunnaninsinööri Jari Sihvonen on esitellyt hanketta sekä osakaskuntien yleisissä kokouksissa että kunnan päättäjäille ja on joka kerta tuonut esille keskiveden nousun määrän eli 0,3 m ja pääosa pysyvästi veden ja pohjapadon alle jäävästä alueesta on osakaskuntien omistuksessa osakaskunnat antavat siihen pysyvän käyttöoikeuden korvauksetta Sonkajärven kunnalle ja muille haitan ja vahingon kärsijöille maksetaan korvaus.

Aluehallintoviraston käsittelyssä määräämät vahingonkorvaukset ovat 44195,78 euroa, josta yksityisteiden osuus on 19200 euroa, joten rannoille koitua vahinko on 24995,78 euroa. Kun

Sonkajärven rantaviivan pituus on noin 45 km, keskimääräinen vahinko sataa rantametriä kohti on 55,6 euroa, jota voidaan todella vähäisenä ja se lisäksi korvataan.

Valittajan väite osakaskuntien kokouksista "Kokouksessa ei ole käsitelty vettymisalueita, ei karttoja, eikä vahinkoluetteloita, lisäksi kokouksen osallistujien on annettu ymmärtää, että maanomistajilta on saatu hankkeeseen suostumus." on väärä, koska kokoukset järjestettiin nimenomaan sopimuksien saamiseksi ja ne myös saatiin ja ne kattavat 88 % tarvittavasta pinta-alasta.

Hakemuskirjeessä eikä lupahakemussuunnitelmassa ole väitetty vettymisalueiden pinta-alaksi 283 ha vaan 155 ha, joten kiinteistökohtaiset vahinkoarviot ovat oikein. Siitä hakijalla ei ole tietoa, miksi aluehallintoviraston kuulutustekstissä tällainen virhe on. Virheellinen tieto on korjattu oikeaksi aluehallintoviraston päätökseen. Hakijan käsityksen mukaan virhe on vähäinen eikä vaikuta hankkeeseen mitenkään, koska vettymisvahingot on oikein laskettu.

Valittajan väite: "Aluehallintoviraston päätöksessä on ristiriitaisia lukemia keskivedenkorkeudesta, esimerkiksi sivulla 16 (liite Aluehallintoviraston päätös keskivedenkorkeuden nostaminen) tulevaksi keskivedenkorkeuden käyräksi on määritetty arvo N2000 +97,5m." on osittain totta, mutta kyseessä on kirjoitusvirhe (N2000+97,5m pitää olla N2000+97,71), mikä tulee selvästi esille hakemussuunnitelman sivun 16 keskiosan tekstistä:

"Vahinkoarviolaskennassa nykyinen keskivedenkorkeuden käyrä N2000+97,41 m sekä tulevan keskivedenkorkeuden käyrä N2000+97,5 m määritettiin seuraavasti: Sulkavanjärven ilmakuvan perusteella määritettävä rantaviiva digitointiin käyttäen pohjana Maanmittauslaitoksen ilmakuvaa, jonka kuvauspäivämäärä on 28.6.2019. Järven vedenkorkeus arvioitiin olevan tuolloin nykyistä keskivettä vastaava. Digitointua vedenkorkeuskäyrää tarkistettiin niiden rantakiinteistöjen osalta, jotka ovat aiemmin lunastaneet vesijättöaluetta siten, että vedenkorkeusraja kulkee kiinteistörajan päällä.

Digitoidusta nykyisestä keskivesikäyrästä N2000+97,41 m luotiin sivuttaissiirtämällä tulevan keskiveden käyrä N2000+97,71 m. Järven pohjan keskimääräisenä kaltevuutena rannan tuntumassa käytettiin 1:20."

Itä-Suomen aluehallintovirastolle tehtyihin muistutuksiin on vastattu parhaan tietämyksen mukaan asiaperusteisesti ja riittävän tarkasti, koska aluehallintovirasto on tehnyt hankkeesta myönteisen päätöksen.

Selitys valituksen sivun 4 valitusteksteihin

Hankkeen kuulemistilaisuus oli ajoittain kiivas, koska osa kuulijoista oli hanketta vastaan. Suunnitelma esiteltiin ja kaikki laskentaperusteet käytiin läpi, mutta osa yleisöstä ei uskonut, vaan he väitivät hankkeesta aiheutuvan valtavia vahinkoja ja haittoja alueelle, joka on pelkästään vesijättöä ja jokavuotista tulva-aluetta. Koska suunnittelijan esittämät faktatiedot olivat vastustajien väitteitä ja luuloja vastaan, saattoi keskustelu olla ajoittain vilkasta.

Valittajan (liitteessään rantaviiva 16) oleva hankkeen vastustajan yli 21 km pitkä rantaviiva ei ole vesilain mukainen rantaviiva kuin vesijättöjen lunastusten kohdalla. Vesilain mukaisesta rantaviihvasta Sonkajärven osakaskunnat omistavat pääosan, koska noin 88 % pysyvästi veden alle jäävästä alueesta on osakaskuntien ja ne ovat hankkeen kannalla.

Valittajan väite "Kunnan on hakijana virheellistä viitata matkailuun ja muuhun laajaan virkistys- ja kalastuskäyttöön, koska käytännössä sellaista ei järvellä ole." on erikoinen. Nykyisellään Sonkajärven vesipinnan laskiessa veneily ja kalastus estyvät paikoin jopa kokonaan, jolloin on selvää, ettei veneitä ja kalastajia näy. Pohjapadolla alimpia vedenkorkeuksia nostetaan 0,5 m, jolloin veneily ja kalastusmahdollisuudet paranevat merkittävästi myöskin kuivakausina.

Vaikka Sonkajärven ekologinen tila on luokiteltu hyväksi, sen virkistyskäyttö vaikeutuu ja jopa estyy vesipinnan laskiessa ja maisema rumentuu, mikä laskee rantakiinteistöjen arvoa vähintään 4841 euroa/kiinteistö ja loma-asuntojen arvo romahtaa jopa kymmeniä tuhansia virkistyskäytön estyessä

ja jopa loppuessa järven matalien alueiden umpeenkasvun takia. Sonkajärven veden laatu huononee matalissa lahdissa ja salmissa vesipinnan laskiessa ja vedenvaihtuvuuden estyessä.

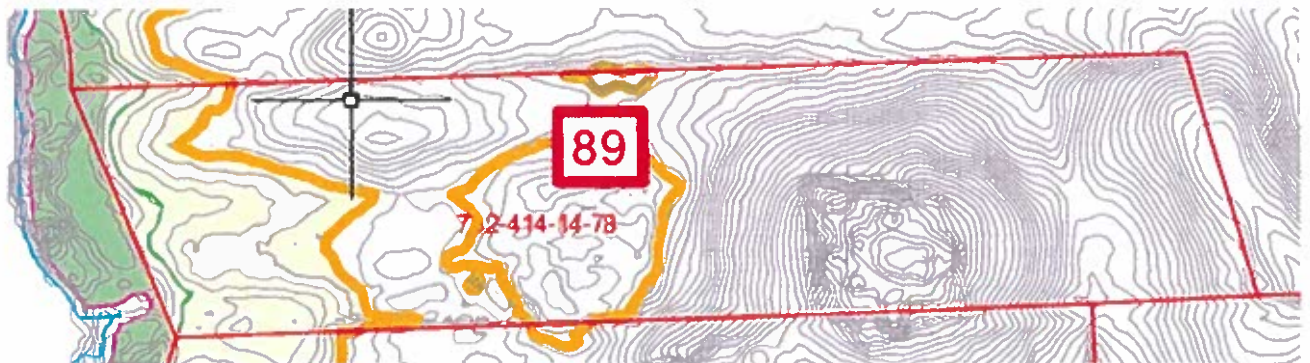
On erittäin todennäköistä että, järven mataloitumisen ja lahtien ja muiden matalikkojen umpeenkasvun estämisellä ja siitä seuraavan veden laadun huononeminen romahduttavat rantakiinteistöjen arvoa jopa kymmeniä tuhansia euroa/kiinteistö, joten vahinkoarviolaskennassa hyötynä käytetty 4841 euroa on alakanttiin. Tällöin hakemussuunnitelmassa yksityisinä hyötynä arvioitu summa 406 644 euroa edustaa minimiä.

Sonkajärven ekologinen luokka ei ehkä nouse erinomaiseen luokkaan vedennoston takia, mutta joka tapauksessa vedennosto parantaa pysymistä hyvässä ja estää luokan laskemista tyydyttävään.

Selitys valituksen sivun 5 valitusteksteihin

Valittajan väite "Kyseessä ei ole kunnostushanke, vaan kyseessä on pelkkä keskivedennosto eli muut kunnostushankkeissa vaadittavat toimenpiteet jäävät suorittamatta, eikä hanke ole saanut todistetusti paikallista kannatusta." on virheellinen, koska keskivedennosto itsessään on virkistyskäytön kannalta kunnostushanke ja on oleellisin osa myös laajemmissa järvien kunnostushankkeissa. Hanke on saanut paikallista yksimielistä kannatusta osakaskunnilta, jotka edustavat pääosaa rannanomistajista, ja saanut yksimielisen tuen Sonkajärven kunnalta.

Kiinteistön 762-414-14-78 peltolohkolla on noin 100 m rannasta 0,2572 ha:n kokoinen alue, jonka korkeus vaihtelee paikkatietoikkunan maastomallin mukaan N2000+98,5...98,91, jolloin kuivavara tulevasta järven keskivedestä on 0,8...1,2 m. Hakemussuunnitelman liitteen 4.3 (vahinkokerroin)

Ote hakemussuunnitelman vahinkoaluekartasta, johon on lisätty uusi vettymisalue ja 0,1 m korkeuskäyritys

mukaan tason N2000+98,61 alapuolella vahinkokerroin on 0,25 ja korkeusvyöhykkeellä N2000+98,61,,,98,91 vahinkokerroin pienenee arvosta 0,25 nolnaan keskiarvon ollessa 0,125, jota käytetään tämän vyöhykkeen vahinkoarviossa. Tason N2000+98,61 vettymisalue on 0,07 ha maastomallista mitattuna.

Uuden vettymisen alueen vahinkoarvio:

0,07 ha x 0,25 x 5000 e/ha =	87,5 euroa
0,1872 ha x 0,125 x 5000 e/ha =	117 euroa
yhteensä	204,50 euroa.

Likolammen ylittävä tie on osakaskunnan aluetta eikä kiinteistön 762-414-1-44. Tämä on huomioitu vahingonarviossa maa-alueena, mutta ei tienä. Tien korotustarve on noin 35 m:n matkalla 0...0,3 m eli keskimäärin noin 0,15 m. Korotuksen keskileveys on noin 4,3 m kun sivuluiskat (n. 1:2) huomioidaan. Tällöin korotusmassat ovat 25 m³, Korvausesitys Rutakon osakaskunnalle samalla

periaatteella kuin muillekin teiden korotuksille on 500 euroa. Tie on edelleen tulvien aikana veden alla kuten nykyisinkin. Tiellä ei ole hoitokuntaa.

Valittajan väite, ettei kiinteistöllä 762-414-2-100 ole rakennuspaikkaa on väärä, koska osoitteessa Lehmilahdentie 60 on vakituinen asuinrakennus ja Sonkajärven rantaan rajoittuvana kiinteistönä siihen kohdistuu samat virkistyskäyttö- ja maisemahyödyt kuin muillekin rantakiinteistölle.

Valittajan väite:

"Korvauksia tulee maksaa kaikille tasapuolisesti. On hyvän hallintotavan vastaista ja myös lainvastaista jättää osa alueista korvaamatta tai korvata niitä virheellisin laskelmin. Kaikki yksityisten rakentama ja/tai omistama infra tulisi korvata tasapuolisesti ja käyvän arvon mukaan oli kyseessä sitten tie, pelto, metsä, oja, tie-rumpu, salaojitus tms."

Kaikki korvaukset ja korvaamatta jättämiset ja laskentaperiaatteet on kerrottu avoimesti hakemus-suunnitelmassa ja hakemuksen täydennyksissä ja muistutuksien vastauksissa.

Valittajalla ja hankkeesta lupakäsittelyssä muistuttaneilla on väärä käsitys hankkeen vaikutuksista veden huomattavasta noususta ja rantojen muuttumisesta käyttökelvottomiksi. Tämä tuli hyvin esille pääosin samanlaisista muistutuksista, joista osia on taas siirretty tehtyyn valitukseen. Vastustajat ovat itse rakentaneet teitä tulva-alueille, joille tulva nousee nykyisin lähes joka vuosi. Tulevaisuudessa pohjapadon rakentamisen jälkeen tulva käy muutaman sentin korkeammalla, mutta sillä ei ole merkitystä, koska esim. tiellä 0,8 m tulva ei havaittavasti eroa vaikutuksiltaan 0,85 m tulvasta.

Selitys valituksen sivun 6 valitusteksteihin

Vedennoston takia pysyvästi veden alle jäävä ja vettyvä alue (pelto) $0,3 \text{ m} + 1,2 \text{ m} = 1,5 \text{ m}$ on sama kuin järven lasku 1,5 m eli koko vaikutusalue on vesijättöä, josta alin 0,3 m on keskimäärin yli 53 vuorokautta eli lähes kaksi kuukautta vuodessa tulvan alla, joten tällä korkeusvyöhykkeellä maanviljely on lähes mahdotonta ja metsänkasvatus turhaa, koska puusto kestää vaurioitumatta vain kahden viikon kevättulvan. Nykyinen kahden viikon tulvaraja (keskimäärin vuodessa) on tasolla N2000+98,25 eli 54 cm tulevaa keskivettä korkeammalla.

Valittaja väittää virheellisesti "Hakija tunnistaa ja tunnustaa, että tulvaraja ylittyy jo nyt kahdella kuukaudella." **Hakija on selkeästi asiakirjoissa kertonut, että tuleva keskivedenkorkeus ylittyy jo nyt lähes kahdella kuukaudella. Valittaja on sekoittanut tulvarajan ja keskivedenkorkeuden, joilla ei ole mitään tekemistä toistensa kanssa.** Tulvaraja ymmärretään yleensä tulvavedenkorkeudeksi, jolla alkaa syntyä vahinkoja ja se raja on huomattavasti korkeammalla kuin keskivedenkorkeus.

Valittaja väittää virheellisesti "Päätöksessä mainitaan, että "Pohjapadon rakentamisen jälkeen Sonkajärven vedenkorkeus on 35% ajasta yli tulevan keskiveden N2000 +97,71m eli 128 vuorokautta vuodessa." Tulvarajan ylittävä aika kasvaa siis 75 päivää eli 141%. Väite on virheellinen, joka vie pohjan pois koko valitukselta ja kertoo, ettei valittajalla ole kokonaisnäkemystä koko vedennostohankkeesta. Päätöksen lause tarkoittaa, että Sonkajärven vedenkorkeus on 128 vuorokautta vuodessa eli 35 % ajasta tulevan keskivedenkorkeuden yläpuolella. Siinä ei mainita mitään tulvarajoista.

Sonkajärven vedenkorkeusvaihtelu on ollut keskimäärin 2 m vuodessa ja enimmillään 3 m vuodessa, mikä haittaa rantojen käyttöä. Vaikka Sonkajärven rannat kärsivät tästä, peltojen korvaukset laskettu toteutuneiden kauppojen keskimääräisellä pellon hinnalla ja metsien vahingot on laskettu 500 euroa /ha hinnan mukaan, vaikka vanhan vesijätön oikeampi hintaluokka olisi joutomaan eli hinta 50 euroa/ha.

Koska valittajalla on selvästi käsitys, että Sonkajärvi nostetaan tulvakorkeuteen, valitus jatkuu virheellisinä väitteinä peltojen viljelyn vaikeutumisesta ja niiden vettymisestä ym., jotka ovat todellisuudessa murto-osa valittajan antamasta mielikuvasta. Todelliset syntyvät vettymisvahingot on perustelluin laskelmin esitetty korvattavaksi.

Edelleen koska valittajalla on selvästi käsitys, että Sonkajärvi nostetaan tulvakorkeuteen, valitus jatkuu virheellisenä "Taloudelliset menetykset viljelyalueen supistuessa ja tuotetun sadon sekä pinta-aloihin perustuvien tukien alentuma tulee laskea pitemmälle aikavälille..." Peltojenkin todelliset vettymisvahingot on perustelluin laskelmin esitetty korvattavaksi.

Valittajan mainitseman Metsänhoitoyhdistys Savotan asiantuntijan mukaan kiinteistön 762-414-2-100 metsämaan arvo puineen on 19106,40€ on ammattilaisen tekemänä varmaankin oikea. Lausunnossa on maininta, että arvio on tehty lunastusta varten. Arvion, joka oli mukana kiinteistön omistajan tekemän muistutuksen liitteenä, mukaan alueen pinta-ala on 3,8 ha ja pituus kartasta mitattuna 800 m, jolloin keskimääräinen leveys on 48 m. Puusto on pääosin uudistuskypsää koivua. Vahinkoarvion korkeusmallista laaditussa kartassa vettymisalue on 2,64 ha. Veden alle ei jää metsämaata. Koska lausunnon mukaan alue on hakkuukypsää eikä taimikoita ole, odotusarvoakaan ei ole. Ainoa haitta on maapohjan vähäinen lisävettyminen. Lausunnossa maapohja on luokiteltu lehdoksi eli kalleimmaksi eli parhaaksi kasvupaikaksi, vaikka alue on vanhaa vesijättöä. Hakijan mielestä korvausesitystä ei ole tarpeen muuttaa.

Selitys valituksen sivun 7 ja 8 valitusteksteihin

Vesijättömaita lunastaneet ovat lunastaneet 1,5 m järvenlaskun takia kuiville jääneen alueen kiinteistöjensä kohdilta keskivesirajaan saakka. Nyt keskivesi nousee 0,3 m eli viidesosan laskun määrästä, jolloin myös noin viidesosa lunastetusta alueesta jää vesilain mukaisesti pysyvästi veden alle ja siitä maksetaan vesilain mukainen 1,5-kertainen korvaus. Osalle lunastetuista vesijätöstä syntyy myös lisävettymistä, mikä on esitetty korvattavaksi, mutta lunastetun vesijätön yläosan metsän kasvuun vettyminen ei edes ulotu, mutta tulvahaitat säilyvät entisellään. Tiedossa ei ole elinkeinotoimintaa, jota valittaja tarkoittaa vesijättöalueella, joka estyisi tai vaikeutuisi. Vesijättöalue on kokonaisuudessaan tulva-aluetta, josta nyt pysyvästi veden alle jäävä alue on jo nykyisin lähes kaksi kuukautta veden alla, joten sen järkevä maa- ja metsätalouskäyttö on käytännössä mahdotonta.

Valittajan luottamuksensuojasta kommentointi on täysin perusteeton ja aiheeton väite kunnan virkamiestä, kunnan hallintoa ja aluehallintovirastoa kohtaan, kuten tässä valituksen vastineessa on todistettu. Hakemuksessa on ollut pieniä kirjoitusvirheeseen rinnastettavia puutteita, muttei mitään sellaisia merkittäviä virheitä, joita valittaja väittää, joilla olisi vaikutusta hankkeen lailliseen etenemiseen kunnan ja aluehallintoviraston päätöksenteossa.

Hakija vastustaa valittajan ensisijaista vaatimusta "Vaadimme Itä-Suomen Aluehallintoviraston päätöksen Nro 18/2023, Dnro ISAVI/8471/2021, Sonkajärven keskivedenkorkeuden nostaminen rakentamalla pohjapato sen lasku-uomaan ja käyttöoikeus, myönteisen lupapäätöksen kumoamista." Hakijan perusteluna on, ettei valittajalla ole valituksessaan mitään todenperäistä syytä, miksi lupapäätös pitäisi kumota.

Hakija vastustaa myös valittajan toissijaista vaatimusta "vaadimme hankkeen muuttamista takaisin alkuperäiseksi alivedennostamiseksi", koska mitään valittajan väittämää alivedennostosuunnitelmaa ei ole koskaan ollut olemassakaan, vaan valittaja pitää aikoinaan tehtyä esiselvitystä virheellisesti suunnitelmana. Esiselvitys on ollut Sonkajärven teknisen lautakunnan kokouksen oheismateriaalina, eikä sitä esiselvitystä mainita missään Sonkajärven kunnan pöytäkirjoissa eikä liitteenä.

Hakija vastustaa myös korvausten korottamisvaatimusta täysin perusteettomana, koska valittajalla on väärä käsitys, että vesi nousee "hirveästi" ja kastelee ja vesityttää laajat alueet ja aiheuttaa valtavia vahinkoja, vaikka hakemussuunnitelmassa on perusteellisesti kerrottu hankkeen vaikutukset vedenkorkeuksiin ja kerrottu, miten vahingot laskettu.

Itä-Suomen aluehallintoviraston lausunto

Ei huomautettavaa.

Pohjois-Savon ely-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri – vastuualueen ilmoitus

Ei huomautettavaa.

Pohjois-Savon ely-keskuksen kalatalousviranomaisen ilmoitus

Ei huomautettavaa.

Ylä-Savon ympäristölautakunnan ilmoitus

Ei huomautettavaa.

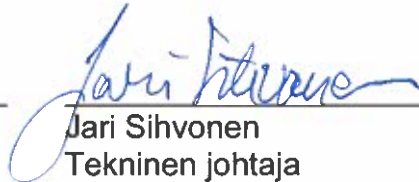
Kainuun ely-keskuksen patoturvallisuusviranomaisen ilmoitus

Ei huomautettavaa.

Sonkajärvi 7.9.2023

Simo Mäkinen
Kunnanjohtaja

Jari Sihvonen
Tekninen johtaja